

Realizace sídelní zeleně

Specifický cíl OPŽP: 4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Aktivita OPŽP: 4.4.1. Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

Výše podpory (v %)

60 % celkových způsobilých výdajů

Žadatelé

Kraje, obce a města, svazky obcí, organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů a AOPK ČR), státní podniky, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce, vysoké školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace, církve a náboženské společnosti a jejich svazy, obchodní společnosti a družstva, podnikatelské subjekty, fyzické osoby – podnikající i nepodnikající.

Výše podpory (absolutně)

Minimální výše podpory: 100 000 Kč bez DPH

Maximální výše podpory: bude upřesněno ve výzvě, max. však 5 mil. Kč bez DPH

Podporovaná opatření CLLD

Zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně, včetně funkčních propojení s přírodními plochami prostřednictvím výsadby či ošetření stromů a keřů, např.:

- zakládání a obnova městských parků a parkových náměstí,
  - zakládání a obnova lesoparků a hájů,
  - zakládání a obnova doprovodné zeleně u vodních toků,
  - vytváření průlehů se zatravněním,
  - zakládání a obnova alejí,
  - zakládání a obnova zeleně podél komunikací,
  - zakládání a obnova uličních stromořadí,
  - zakládání a obnova sídlištní zeleně veřejných prostranství (mimo vnitrobloky),
  - zakládání a obnova zahrad v areálech veřejného občanského vybavení (školy, nemocnice...),
  - zakládání a obnova zahrad v areálech významných veřejných budov,
  - obnova historických parků (mimo národní kulturní památky),
  - zakládání a obnova zeleně hřbitovů,
  - zakládání a obnova zeleně dětských hřišť.
- jako součást realizace zeleně obnova a zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru, vytváření vodních a mokřadních biotopů, prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody, např.:

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- tůně/jezírka,
  - mokřady,
  - vodní toky a jejich částí,
  - drobné retenční nádrže na srážkovou vodu přístupné pro život a vývoj na vodu vázaných organismů (bez použití umělých těsnících materiálů).
- jako součást realizace zeleně opatření na podporu biodiverzity, např.:
    - bezpečné ponechání stojících torz dřevin,
    - bezpečné ponechání doupných stromů,
    - zpracování a ponechání ležících kmenů,
    - zpracování a ponechání větví v hromadách,
    - vytváření přirozených úkrytů či líhnišť pro organismy.
  - jako součást realizace zeleně doplnění bylinného patra, např. :
    - zakládání a obnova zatravněných ploch,
    - zakládání trvalkových záhonů neinvazních bylin a cibulovin.
  - jako součást realizace zeleně pořízení a instalace nového, či rekonstrukce stávajícího mobiliáře, např.:
    - informační cedule/panely za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření,
    - interaktivní prvky za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření,
    - hmyzí hotely,
    - lavičky pro veřejnost,
    - odpadkové koše,
    - stojany na kola,
    - veřejná pítka,
    - zahrazovací sloupky k zeleni,
    - žardiniéry pro výsadbu dřevin či trvalek na nepropustných plochách,
    - stromové mříže,
    - psí záchody.
  - jako součást realizace zeleně přeměna ploch, které funkčně propojují prvky veřejné zeleně, např.:
    - přeměna nepropustných ploch na propustné a polopropustné,
    - rekonstrukce cest a pěšin s propustným a polopropustným povrchem,
    - budování nových cest a pěšin s propustným a polopropustným povrchem.

Omezení

- Revitalizované plochy se musí nacházet ve stávajícím zastavěném území sídla nebo na zastavitelné ploše mimo zastavěné území, na které od doby schválení územního plánu došlo k realizaci zástavby nebo bylo vydáno stavební povolení. Revitalizované plochy zeleně musí být v územním plánu vymezeny jako zeleň ve veřejném prostranství nebo samostatně vymezeny jako plochy zeleně nebo vymezeny v rámci systému sídelní zeleně jako plochy, jejichž podmínky využití zajišťují ochranu před zastavěním a umožňují využití jako zeleň.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Způsobilost výdajů dle jednotlivých opatření

Číslo opatření	Jednotlivá opatření	Limit způsobilých výdajů
1	Výsadby, ošetření dřevit	Bez omezení
2	Založení trávníku	20 % z 1 (výsadby, ošetření dřevin)
3	Trvalkové záhony	20 % z 1 (výsadby, ošetření dřevin)
4	Nezbytné kácení	Pouze v souvislosti s výsadbou, uvolněním
5	Realizace zeleně celkem	Součet 1+2+3+4
6	Pěšiny (realizace cestiček)	10 % z 5 (realizace zeleně)
7	Terénní úpravy	10 % z 5 (realizace zeleně)
8	Vodní prvky	10 % z 5 (realizace zeleně)
9	Mobiliář	20 % z 5 (realizace zeleně)
10	Trvalky	20 % z 5 (realizace zeleně)
11	Základní rozpočtové náklady celkem	Součet 5+6+7+8+9+10
12	Vedlejší rozpočtové náklady	3 % z 11 (základní rozpočtové náklady)
13	Přímé realizační výdaje úhrnem	Součet 11+12

Nezpůsobilé výdaje

- Frézování a jiné způsoby likvidace pařezů.

- Výsadba a ošetřování těchto druhů: Acer negundo - javor jasanolistý, Ailanthus altissima – pajasan žláznatý, Prunus serotina – střemcha pozdní, Rhus typhina –škumpa orobincová, Lycium barbarum – kustovnice cizí.

Důležité informace

- Projekt musí obsahovat dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území. Zhodnocení stávajícího stavu území obsahuje popis místa realizace a sousedících okolí a výsledky přírodovědného posouzení. Jako zdroj je možné využít Nálezořovou databázi AOPK ČR – NDOP. V případě nedostatku zdrojových dat je žádoucí terénní průzkum. Terénní průzkum je nutné provádět ve vegetačním období, průzkum provedený v zimním období neposkytuje relevantní informace. Zhodnocení stávajícího stavu se dokládá v rámci biologického posouzení jako povinná příloha. Hodnocení stávajícího stavu území musí obsahovat: popis a posouzení výchozího stavu lokality před realizací opatření, vč. širších územních vztahů, fotodokumentace, výskyt zvláště chráněných druhů).

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Projekt musí být zaměřen na posílení biodiverzity daného území, ne pouze na estetické úpravy veřejných prostorů (např. nejde financovat plošné odstraňování dřevinných porostů a jejich nahrazení novou výsadbou okrasných keřů, rekonstrukce zanedbaných trávníků a podobně). Projektované činnosti musí vždy zvyšovat biodiverzitu daného území.
- Projekt musí obsahovat posouzení a popis možných negativních vlivů v průběhu realizace opatření na přírodu a krajinu vč. návrhu opatření na jejich eliminaci či minimalizaci (např. etapizace realizace opatření, záchranné transfery organismů, vytváření dočasných záchranných refugií během realizace apod.)
- V případě návaznosti na jiná opatření musí PD obsahovat popis této návaznosti tak, aby umožnil posoudit její význam pro navrhované opatření. Za návazný lze považovat projekt, který pokračuje na stejném místě v realizaci rozpracovaného opatření (časová návaznost nebo rozšiřuje území, ve kterém již byla podobná opatření realizována (územní návaznost). Za návazný lze považovat v tomto smyslu i záměr navazující na záměr jiného žadatele.

Způsobilé výdaje

- Výsadby dřevin (jedná se o veškeré činnosti potřebné k zdárnému ujmoutí dřevin, viz. Standardy péče o přírodu a krajinu. SPPKA 02-001 VÝSADBA STROMŮ, SPPKA 02-003 VÝSADBA ŘEZ KERŮ, případně další relevantní - <http://standardy.nature.cz/>).
- Ochranu a ošetření stávajících stromů
- Kácení dřevin je způsobilé pouze v případě, že bude prokazatelně nezbytné k založení nové zeleně, případně k revitalizaci zeleně stávající. Pokud dřeviny navrhované ke kácení nejsou nahrazovány novou výsadbou či nesouvisí s uvolněním, nejsou způsobilým výdajem. Kácení je tedy způsobilé pouze v případě, že následná výsadba proběhne v bezprostřední blízkosti káceného stromu. To znamená současná a budoucí koruna se z větší části překrývají. Kácení z důvodu zajištění provozní bezpečnosti není způsobilým výdajem, v těchto případech se nejedná o obnovní management, ale udržovací management.
- Výdaje na následnou péči o dřeviny po dobu tří let po ukončení realizace projektu. (např. zálivka, výchovný řez, kontrola, doplnění nebo odstranění kotvicích a ochranných prvků, hnojení, kypření výsadbové mísy, vyžínání porostu, odplevelování, ochrana proti chorobám a škůdcům, doplnění mulče, ochrana před vlivem mrazu...) Následná péče je popsána ve standardech AOPK ČR (SPPKA 02-001 VÝSADBA STROMŮ, SPPKA 02-003 VÝSADBA ŘEZ KERŮ).
- výdaje na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru, vytváření vodních a mokřadních biotopů, prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody do výše 10 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně (např.: tůně/jezírka, mokřady, vodní toky a jejich částí, drobné retenční nádrže na srážkovou vodu přístupné pro život a vývoj na vodu vázaných organismů (bez použití umělých těsnících materiálů).
- Výdaje na pořízení a instalaci nového, či rekonstrukci stávajícího mobiliáře maximálně do výše 20 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně (např.: informační cedule a interaktivní panely, vč. hmyzích hotelů za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření, lavičky, odpadkové koše, stojany na kola, veřejná pítka, zahrazovací sloupky, žardiniéry, stromové mříže, psí záchody).
- Výdaje související s opatřením na podporu biodiverzity (např.: bezpečné ponechání stojících torz dřevin, bezpečné ponechání doupných stromů, zpracování a ponechání ležících kmenů, zpracování a ponechání větví v hromadách, vytváření přirozených úkrytů či líníšť pro organismy

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Výpis dalších náležitostí projektové dokumentace

- Průvodní zpráva
- Biologické posouzení
- Dostatečné zhodnocení stávajícího stavu
- Inventarizace (soupis) dřevin, v případě ošetření nebo kácení dřevin dendrologický průzkum a návrh péstební opatření včetně plochy stromu ošetřované dřeviny (součin průměru koruny a výšky stromu). U jednotlivých stromů zahrnuje inventarizace (soupis stromů) lokalizaci stromů a určení základních taxonomických a dendrometrických údajů, dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace ještě fyziologické stáří, vitalitu, zdravotní stav, stabilitu, perspektivu a datum hodnocení. U porostů dřevin zahrnuje inventarizace (soupis) lokalizaci, rozdělení do porostních skupin a stanovení rozlohy a dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace stanovení taxonomické struktury s početním či procentuálním zastoupením, rozdělení do velikostních kategorií, slovní popis stavu a návrh technologie péstební zásahu pro jednotlivé velikostní kategorie. Návrh péstební opatření v obou případech zahrnuje technologii a naléhavost zásahu, případně návrh opakování zásahu.
- Návrh péče o výsadby dřevin po dobu udržitelnosti (tzn. 10 let.) Podrobný situační výkres navrhovaného řešení v měřítku 1 : 200 až 1 : 2000
- Přehledný položkový rozpočet, členěný dle kategorií (jednotlivých činností) a procentních omezení (výsadby, ošetření, kácení, trávníky, trvalkové záhony, vodní prvky, terénní úpravy, mobiliář, cesty a další související výdaje)
- Zákres dotčených inženýrských sítí.
- Předpokládaný harmonogram prací s popisem realizace a následné péče

Na co si dát pozor

- V rámci podporovaných opatření je možné realizovat pouze akce obnovního charakteru, nikoli charakteru udržovacího. Udržovací management zachovává nynější stav a nepřispívá k potřebné změně, zatímco obnovní management zahrnuje akce, jejichž realizací dojde k pozitivní změně stavu na dané lokalitě (např. výsadby, vyřezání náletu). Postupy, jimiž má být cílového stavu dosaženo, musí být dostatečně popsány.
- Oplocené areály v sídlech (školní zahrady, nemocniční zahrady, hřbitovy apod.) lze financovat pouze, pokud se jedná o zeleň veřejnou. Plochy veřejně přístupné sídelní zeleně musí být přístupné široké veřejnosti nikoli pouze pro klienty daných zařízení

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

